

Vipukeihäs eli Atlatl

Vipukeihäs kehitettiin todennäköisesti jo n. 20 000 vuotta sitten, luultavasti alkujaan paksunahkaisen mammutin metsästykseseen. Välineen korkeasta iästä kertoo sekin, että se levisi kaikille mantereille. Vipuvarrella keihäs voidaan heittää huomattavasti nopeammin ja kauemmas kuin tavallinen keihäs. Niinpä väline onkin erityisen hyvin sovelnut suurten eläinten metsästykseseen ja sellaisten eläinten pyyntiin, jotka liikkuvat laumoina. Atlatl-keihästä on mm. Australiassa käytetty aivan näihin päiviin saakka.

Perinnejousi

Kilpailuvälineenä perinnejousella tarkoitetaan pelkästään luonnon materiaaleista valmistettua jouta. Jousi keksittiin yli 10 000 vuotta sitten. Maailman vanhimmat säilyneet jouset on löydetty Tanskasta ja Pohjois-Saksasta ja ne ajoittuvat aikaan n. 6-7 000 eKr. Tyypiltään kyseiset jouset lukeutuvat latteisiin pitkäjoussiin. Monet ratsastajakansat (esimerkiksi skyyttalaiset ja myöhemmin intiaanit) käyttivät lyhyttä ratsumiehen jouta. Kylämäen jousikilpailussa nähdään kaikki perinnejousien päätyypit. Jousella on yleensä metsästetty melko lyhyiltä etäisyyksiltä. Sen sijaan keskiajan sodan käynnissä jousimiesten tehtävänä oli aloittaa taistelu jopa 250-300 metrin etäisyydellä vihollisesta.

Jalkajousi

Jalkajousen toimintaperiaate keksittiin Kiinassa jo ennen ajanlaskun alkua. Roomalaiset omaksuivat legiooniinsa järeitä nuolia sinkoavan ballistan. Euroopassa jalkajousi alkoi yleistyä ristiretkiajalla. Se oli tärkein sotilaan ampuma-ase aina 1500-luvun lopulle asti. Suomessa jalkajouta käytettiin paikoin oravan metsästyksessä kautta koko 1800-luvun. Jotta jalkajousesta saatiin yhtä voimakas tai jopa voimakkaampi kuin pitkäjousi, tarvittiin jousen virittämiseen erilaisia apulaitteita, kuten ns. hanhenjalka, vyövekara tai kaikkein järeimpiin laitteisiin virityskammet. Jalkajousi oli myös tavallisen talonpojan ase. Sillä oli helppo ampua, eikä harjoitteluun kulunut paljon aikaa.